

การวางแผนตรวจสอบภายในแบบบูรณาการ ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา เพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ

INTEGRATED INTERNAL AUDIT PLANNING BASED ON EDUCATION CRITERIA FOR PERFORMANCE EXCELLENCE

เทอดธิดา ทิพย์รัตน์^{1*}

บทคัดย่อ

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้นำเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ 2552-2553 (The 2009-2010 Education Criteria for Performance Excellence : EdPEx) มาใช้เป็นแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นมหาวิทยาลัยนำร่องที่ได้นำเกณฑ์นี้มาใช้เพื่อขับเคลื่อนภารกิจของมหาวิทยาลัยแบบบูรณาการ การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การตรวจสอบภายในมีการดำเนินงานอย่างบูรณาการสอดคล้องกับการดำเนินการของมหาวิทยาลัย โดยหน่วยตรวจสอบภายในแห่งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จึงได้ดำเนินการจัดทำแผนการควบคุมและตรวจสอบแบบบูรณาการโดยพิจารณาถึงเกณฑ์ EdPEx และยุทธศาสตร์ของในการบริหารมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นแกนหลักของการบริหารจัดการแบบบูรณาการ กระบวนการคิด และการปฏิบัติงานไปสู่การเติบโตอย่างยั่งยืนในกระบวนการจัดทำแผนดังกล่าวหน่วยตรวจสอบภายในได้เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการตรวจสอบภายในมาให้ความแนะนำเกี่ยวกับการบูรณาการงานตรวจสอบภายในกับห่วงโซ่อุปทานทางการศึกษาและเกณฑ์ EdPEx ทำให้ได้แผนการตรวจสอบที่บูรณาการกับเกณฑ์ EdPEx และยุทธศาสตร์ของในการบริหารมหาวิทยาลัย

คำสำคัญ : เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ การวางแผนควบคุมและตรวจสอบภายใน

¹ อ.ดร. คณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตอุเทนถวาย ปทุมวัน กรุงเทพฯ

* Corresponding author : E-mail: thiprat.t@gmail.com

ประจำปี 2555

Abstract

Commission on Higher Education (CHE) has The 2009–2010 Education Criteria for Performance Excellence (EdPEX) for universities. Prince of Songkla University (PSU) is one the pioneers in applying EdPEX. PSU ,therefore, uses the integrated quality management system to drive the university' missions. Consequently, Internal Audit Prince of Songkla University has to improve the audit quality by creating new internal control and audit planning. Criteria of EdPEX and Data associated with the university management strategies are determined for developing the internal control and audit plan. The results are the core of the integrated university management leading to the sustainable university. The auditing professionals are invited to make comments and suggestions about the integration between the internal audit and the educational supply chain and EdPEX. The result is the audit plan that integrates with criteria of EdPEX and the university management strategies.

Keywords : Education Criteria for Performance Excellence (EdPEX), Internal Control and Audit Planning

บทนำ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้นำเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ 2552-2553 (The 2009–2010 Education Criteria for Performance Excellence : EdPEX) ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award : PMQA) ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) มาใช้ เพื่อการพัฒนาคุณภาพและธรรมาภิบาลของมหาวิทยาลัยตามนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดี หรือ Organizational Governance (OG) ของคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และเพื่อให้เกิดความมั่นใจแก่นักศึกษา/บุคลากรผู้รับบริการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชนทั่วไปว่าการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างเหมาะสม สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ออกแบบ เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ : PMQA โดยนำ หลักเกณฑ์และแนวคิด รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา (The Malcolm Baldrige National Quality Award : MBNQA) ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นแนวทางในการบริหารองค์กรที่มีประสิทธิภาพที่สุด และ รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศไทย (Thailand Quality Award : TQA) ของภาคเอกชนไทย มาปรับให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาระบบราชการ หน่วยตรวจสอบภายในมีภารกิจในการสร้างกลไกขับเคลื่อนระบบการบริหารจัดการที่ให้ความเชื่อมั่นแก่นักศึกษาบุคลากร ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชนทั่วไปว่าการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างเหมาะสม และมีภารกิจในการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยให้ดีขึ้นรวมทั้งจะช่วยให้มหาวิทยาลัยบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ด้วยการ ประเมิน และปรับปรุง ประสิทธิภาพของกระบวนการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบโดยมีการดำเนินงานภายใต้มาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพ

การตรวจสอบภายในมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายในส่วนราชการ กรมบัญชีกลางเพื่อดำเนินการให้ภารกิจดังกล่าวลุล่วง หน่วยตรวจสอบภายในจึงให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนการตรวจสอบประจำปี เนื่องจากการจัดทำแผนการตรวจสอบมีผลกระทบ ต่อผลสัมฤทธิ์ของการตรวจสอบภายใน แผนการตรวจสอบที่ดีจะช่วยให้งานตรวจสอบภายในมี ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล บรรลุวัตถุประสงค์ภายใต้เงื่อนไขทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด ผู้บริหารระดับสูง ของมหาวิทยาลัยจะพิจารณาแผนการตรวจสอบว่าเหมาะสมกับขอบเขตการปฏิบัติงานด้านการ ตรวจสอบภายใน ในช่วงเวลา 1 ปี และให้ความสนับสนุนโดยการจัดสรรทรัพยากรให้กับ หน่วยตรวจสอบ เพื่อให้สามารถปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ได้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการตรวจสอบดังกล่าว วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบมีหลายประการ วัตถุประสงค์ประการสำคัญคือ เพื่อให้ทราบว่าการ บริหารงานและการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจว่ามีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและบรรลุผลสัมฤทธิ์ ของงานตามเป้าหมาย และเพื่อให้ข้อเสนอแนะ แนวทางปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานของหน่วย รับตรวจให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เมื่อมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้นำเกณฑ์ EdPEx ของสำนักงาน คณะกรรมการอุดมศึกษาและเกณฑ์ PMQA ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการมาใช้ เพื่อการพัฒนาคุณภาพและธรรมาภิบาลของมหาวิทยาลัย หน่วยตรวจสอบภายในจึงจัดทำแผนการ ตรวจสอบประจำปีโดยคำนึงถึงข้อกำหนดในเกณฑ์ EdPEx และเกณฑ์ PMQA เพื่อให้ทราบว่าการ บริหารงานและการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยตามเกณฑ์ EdPEx และเกณฑ์ PMQA มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและบรรลุผลสัมฤทธิ์ของงานตามเป้าหมาย และเพื่อให้ข้อเสนอแนะ แนวทางปรับปรุงแก้ไข การปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยตามแนวทางของเกณฑ์ EdPEx และเกณฑ์ PMQA ให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น

เกณฑ์ EdPEx และเกณฑ์ PMQA

ปัจจุบันการประเมินคุณภาพภายในมหาวิทยาลัยในต่างประเทศมีการใช้เกณฑ์การกำหนดรางวัล ของ Baldrige Award โดยประเด็นสำคัญในการพิจารณาเกณฑ์นี้หรือองค์ประกอบหลักในการตรวจสอบ ความเป็นเลิศในการดำเนินงานด้านการศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 7 ด้าน ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำ (Leadership) 2) การวางแผนกลยุทธ์ (Strategic Planning) 3) การให้ความสำคัญกับลูกค้าผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย และตลาด (Student, Stakeholder and Market Focus) 4) สารสนเทศและการวิเคราะห์ (Information and Analysis) 5) การให้ความสำคัญแก่บุคคลและหน่วยงานย่อย (Faculty and Staff Focus) 6) การบริหารกระบวนการ (Process Management) และ 7) ผลการดำเนินงาน (Organizational Performance Result) สำหรับรางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศไทย มีการแบ่งคะแนนการประเมินออกเป็น 7 หมวดเช่นเดียวกับเกณฑ์การกำหนดรางวัลของ Baldrige Award แต่หมวดได้กำหนดคะแนนเต็ม ไว้ไม่เท่ากัน ตามเกณฑ์การประเมินเพื่อให้รางวัลคุณภาพแห่งชาติปี 2553-2554 สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา (2547) ได้จัดทำกรวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพสถาบัน อุดมศึกษาไทยด้วยกระบวนการเทียบเคียงสมรรถนะ ผลการศึกษาพบว่า การเรียนรู้และการประเมิน องค์การโดยใช้เกณฑ์การประเมินของ Malcolm Baldrige ทำให้แต่ละสถาบันที่เข้าร่วมโครงการได้ รับทราบเกณฑ์การประเมินอย่างเป็นระบบ รวมทั้งจุดอ่อนจุดแข็งเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานโดยใช้

ประจำปี 2555

กระบวนการเทียบเคียง ผลทางอ้อมที่ได้รับคือการสร้างทัศนคติที่ดีในการปรับปรุงการดำเนินงาน มีการช่วยเหลือและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถาบัน เห็นได้ชัดว่าทั้งในต่างประเทศและประเทศไทยเองได้นำระบบคุณภาพเข้าใช้เพื่อปรับปรุงการทำงาน และเพิ่มขีดความสามารถในองค์กร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้นำเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ พัฒนาขึ้นมาจากเกณฑ์รางวัลคุณภาพของสหรัฐอเมริกาใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติราชการของมหาวิทยาลัยควบคู่กับการนำระบบคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA) ที่ได้มีการพัฒนาต่อเป็นเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ 2552-2553 โดยสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ใช้ เกณฑ์ EdPEx และเกณฑ์ PMQA ในด้านการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการและพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และสอดคล้องตามเป้าหมายของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 จนถึงปัจจุบัน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 สำนักงาน ก.พ.ร. พัฒนาเกณฑ์ PMQA สำหรับสถาบันการศึกษาโดยกำหนดแนวทางในการพัฒนาองค์กรให้อยู่ในระดับพื้นฐานก่อน โดยกำหนดให้สถาบันการศึกษาดำเนินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ปีละ 3 หมวด อย่างไรก็ตามมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 ทำให้มหาวิทยาลัยต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐปีละ 6 หมวดและเพื่อให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีการบริหารจัดการที่ดีผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน มหาวิทยาลัยจึงได้ดำเนินการพัฒนาการปฏิบัติราชการให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ PMQA ระดับพื้นฐานที่กำหนดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553

พัฒนาการของแผนการตรวจสอบ

แนวคิดการจัดการแผนการตรวจสอบตามเกณฑ์ EdPEx และเกณฑ์ PMQA ปัจจุบันมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีระบบบริหารจัดการในเชิงบูรณาการ ที่มีกระบวนการที่เป็นมาตรฐานเดียวกันตามคู่มือคำอธิบายตัวชี้วัดการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ [2] โดยกำหนดให้คณะ สถาบัน สำนักในทุกระดับของมหาวิทยาลัยได้มีการบริหารจัดการตามแนวทางที่กำหนดในคู่มือ เพื่อการบรรลุเป้าหมายตามตัวบ่งชี้ของแผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติงานประจำปี ที่สอดคล้องกับการประกันคุณภาพ คำรับรองการปฏิบัติราชการของมหาวิทยาลัย ในจัดทำแผนการตรวจสอบ หน่วยตรวจสอบภายในจึงได้นำปัจจัยในเกณฑ์ EdPEx และเกณฑ์ PMQA ตลอดจนข้อกำหนดในคู่มือคำอธิบายตัวชี้วัดการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐมาใช้ประกอบการวางแผน อันจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการดำเนินงานให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่มหาวิทยาลัย ทั้งนี้แผนการตรวจสอบในเชิงบูรณาการนี้ จะสามารถกำหนดขอบเขตการตรวจสอบให้ครอบคลุมกิจกรรม/โครงการภายใต้แนวทางที่กำหนดคู่มือคำอธิบายตัวชี้วัดการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งแผนการตรวจสอบดังกล่าวยังมีความสอดคล้องและสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยด้วยพัฒนาการของการจัดทำแผนการตรวจสอบของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หน่วยตรวจสอบภายใน ได้จัดทำแผนการตรวจสอบ

บนฐานของความเสี่ยง (Risk-based Plan) เพื่อคัดเลือกหน่วยงานที่มีความเสี่ยงสูงสุดมาทำการตรวจสอบก่อนตามลำดับ [1] ซึ่งในการจัดทำแผนดังกล่าวทำให้งานตรวจสอบภายในได้รับการยอมรับในมาตรฐานการทำงานจากผู้บริหารและผู้รับตรวจเป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตามวิธีการประเมินความเสี่ยงเพื่อเลือกหน่วยรับตรวจในแบบเดิมนั้น สมควรได้รับการพัฒนาปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2553 และ พ.ศ.2554 ได้จัดทำแผนการตรวจสอบบนฐานความเสี่ยงเชิงบูรณาการ เพื่อเลือกกิจกรรมที่มีความเสี่ยงระดับสูงมาก/สูง มาทำการตรวจสอบในทุกหน่วยงานแทนการเลือกหน่วยรับตรวจ ทั้งนี้เพื่อสนองนโยบายอธิการบดีที่ต้องการให้ทุกหน่วยงานได้รับการตรวจสอบทุกปีและยังทำให้มองเห็นภาพรวมในเรื่องดังกล่าวทั้งมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ได้นำความเสี่ยงที่คงเหลืออยู่ตามแผนบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยฯ ที่ได้จัดทำขึ้นตามนโยบายและมาตรฐานดังกล่าวข้างต้นมาใช้ในการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงเพื่อจัดทำแผนการตรวจสอบสำหรับแผนการตรวจสอบในปีงบประมาณ พ.ศ.2555 ได้พัฒนาวิธีการจัดทำแผนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นโดยนำผลการจัดการความเสี่ยงตามแผนบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยฯ มาใช้ในการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังไม่ได้รับการจัดการหรือยังจัดการไม่แล้วเสร็จตามแผนฯ เป็นความเสี่ยงที่สำคัญต้องได้รับการประเมินและจัดอันดับความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงสุด ในทุกหน่วยงานของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ยังได้คำนึงถึงความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แก่ ผู้บริหารสูงสุดและผู้บริหารของหน่วยรับตรวจ คณะ สถาบัน สำนัก และวิทยาเขต ซึ่งเป็นผู้ใช้บริการของหน่วยตรวจสอบภายใน (Clients) รวมทั้งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจสอบประจำกระทรวงศึกษาธิการ มาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนการตรวจสอบด้วย ทั้งนี้เพื่อให้การตรวจสอบภายในเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล อีกทั้งสามารถตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้อย่างครอบคลุมในปีงบประมาณ พ.ศ.2555 หน่วยตรวจสอบภายในจึงได้นำปัจจัยในเกณฑ์ EdPEx และเกณฑ์ PMQA มาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนการตรวจสอบด้วย ซึ่งจะเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) ให้เกิดประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัย

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำแผนการตรวจสอบเชิงบูรณาการของหน่วยการตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำหรับการกำหนดแนวทางในการวางแผนการตรวจสอบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

- 1) ศึกษาแนวทางการประเมินองค์กรตามแนวทางของเกณฑ์ EdPEx และเกณฑ์ PMQA เพื่อการวางแผนการตรวจสอบภายในให้กับมหาวิทยาลัย
- 2) รวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานตามพันธกิจและยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดของมหาวิทยาลัย
- 3) ประเมินความเสี่ยงในระดับมหาวิทยาลัย ระดับคณะ และระดับกิจกรรม อ้างอิงข้อกำหนดในเกณฑ์ EdPEx และเกณฑ์ PMQA
- 4) ประชุมชี้แจงแนวทางการจัดทำแผนกับผู้ตรวจประเมินภายใน
- 5) การสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ให้บริการ ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อเป็นแนวทางในการ

ประจำปี 2555

วางแผนการตรวจสอบ

6) ระบุปัจจัยเสี่ยง การประเมินความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงใน 5 ด้าน คือด้านกลยุทธ์ ด้านการดำเนินการหรือด้านปฏิบัติงาน ด้านการบริหารความรู้ ด้านการเงินและด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ

7) กำหนดกิจกรรมการตรวจสอบและจัดทำผังขั้นตอนการตรวจสอบ

8) วิเคราะห์ความยากของกิจกรรมตรวจสอบและประมาณระยะเวลาในการตรวจสอบ

9) จัดทำแผนการตรวจสอบประจำปี

10) ประชุมชี้แจงแนวทาง/คู่มือการตรวจสอบกับผู้บริหาร หน่วยรับตรวจ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผลลัพธ์จากกระบวนการจัดทำแผนการตรวจสอบของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

กรอบแนวคิดการจัดการแผนการตรวจสอบตามเกณฑ์ EdPEX และเกณฑ์ PMQA

เพื่อแสดงกรอบแนวคิดการจัดการแผนการตรวจสอบตามเกณฑ์ EdPEX และเกณฑ์ PMQA หน่วยตรวจสอบภายในนำความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้ง 7 ด้านเกณฑ์การกำหนดรางวัลของ Baldrige Award ดังแสดงในภาพที่ 1 มาใช้ในการแสดงกิจกรรมการตรวจสอบและความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมกับองค์ประกอบทั้ง 7 ด้านของเกณฑ์ EdPEX และเกณฑ์ PMQA แสดงในภาพที่ 1 จากกรอบแนวคิดนี้ หน่วยตรวจสอบภายในได้จัดทำแผนการตรวจสอบประจำปี ดังแสดงในภาพที่ 2

ผังกระบวนการตรวจสอบในแต่ละกิจกรรม

ภายหลังจากจัดทำแผนการตรวจสอบประจำปีแล้ว หน่วยตรวจสอบภายในนำหลักการบริหารจัดการทรัพยากรทั้ง 5 ด้าน คือ คน เครื่องมือ วัสดุ เงิน และการบริหารจัดการ (5M, man, machine, material, money, management) มาใช้ในการวิเคราะห์กระบวนการทำงานในระดับกิจกรรม ภาพที่ 3 แสดงตัวอย่างกระบวนการทำงาน (Flowchart) ของกิจกรรมย่อยและความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมย่อย

สรุปผลการศึกษา

ภายหลังจากศึกษาเกณฑ์ EdPEX ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาและเกณฑ์ PMQA ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเพื่อการวางแผนการตรวจสอบภายในสำหรับมหาวิทยาลัยแล้ว หน่วยตรวจสอบภายในได้จัดทำกลไกการวางแผนตรวจสอบภายในแบบบูรณาการของหน่วยตรวจสอบภายในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ขึ้น พบว่าประโยชน์จากการทำการวางแผนตรวจสอบภายในแบบบูรณาการคือ สามารถกิจกรรมตรวจสอบได้อย่างครอบคลุม การปฏิบัติงานตรวจสอบสามารถประเมินการควบคุมได้อย่างมีประสิทธิภาพครบถ้วนตามแนวคิดของ TQM ผู้ตรวจสอบภายในมีโอกาสดูแลเรียนรู้และพัฒนาทักษะความรู้ในงานการตรวจสอบด้านอื่นๆ และสามารถนำมาใช้กับงานในความรับผิดชอบของตนเองได้ การลดระยะเวลาในการตรวจสอบ เนื่องจากการวางแผนตรวจสอบแบบบูรณาการตั้งแต่ต้น และผู้บริหารของหน่วยงานผู้รับการตรวจสอบทราบผลการตรวจสอบทุกมิติของเกณฑ์ EdPEX และเกณฑ์ PMQA ในรายงานการตรวจสอบแนวทางการบูรณาการเกณฑ์ EdPEX และเกณฑ์ PMQA กับการดำเนินการตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ประกอบด้วย 1) กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในการตรวจสอบการบริหาร

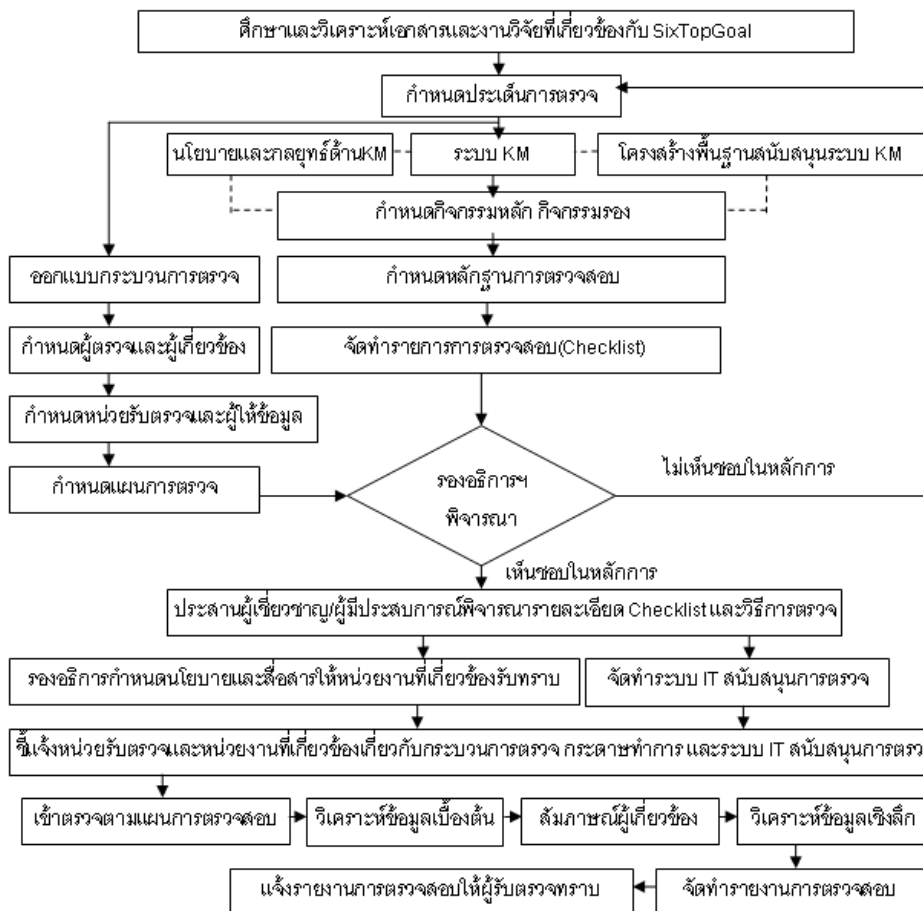

ภาพที่ 1 กิจกรรมการตรวจสอบและความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมกับองค์ประกอบทั้ง 7 ด้านของเกณฑ์ EdPEx และ PMQA

เรื่อง	EdPEx&PMQA	ปีงบประมาณ พ.ศ.2555										
		ทค.	พย.	ธค.	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย.	กค.	กย.
รายงานการเงินมหาวิทยาลัย ปี 2554 (ไตรมาส 4 ของปี 54)	หมวด 2											
งบการเงินรายไตรมาส 5 วิทยาเขต	หมวด 2											
รายงานการเงินมหาวิทยาลัย ปีงบประมาณ 2555 รายไตรมาส 5 วง. ไตรมาส 1												
รายงานการควบคุมภายใน ปี 2554	หมวด 1											
ตรวจสอบเอกสารเบิกจ่ายเงินรายได้คณะ(ตรวจดูหลักฐาน)	หมวด 2											
การจัดจ้างโครงการก่อสร้างและการคำนวณราคากลาง	หมวด 1+2											
การเปลี่ยนแปลงงานโครงการก่อสร้าง	หมวด 6											
ระบบ HR	หมวด 5											
ระบบการใช้ประโยชน์โครงการบริการวิชาการ	หมวด 3+6											
โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มอ. และ มข.	หมวด 3+6											
การแก้ไขข้อผิดพลาดในการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศศูนย์คอมพิวเตอร์	หมวด 4											
ด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ	หมวด 4											
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หน่วยงานที่ 1	หมวด 4											
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หน่วยงานที่ 2	หมวด 4											
สมศ6 งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์	หมวด 7											
สมศ7 ผลงานวิชาการที่ได้รับการรับรองคุณภาพ	หมวด 7											

ภาพที่ 2 แผนการตรวจสอบประจำปี

ประจำปี 2555

องค์กรตามเกณฑ์ EdPEX และเกณฑ์ PMQA และกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสม 2) จัดทำคู่มือการตรวจสอบตามเกณฑ์ EdPEX และเกณฑ์ PMQA 3) หน่วยตรวจสอบภายในจัดให้มีหน่วยงานให้คำปรึกษาส่วนกลาง ในการดำเนินการตรวจสอบต้องมีชี้แจงให้ความรู้และประสานทำความเข้าใจแนวทางการตรวจสอบแบบบูรณาการกับเกณฑ์ EdPEX และเกณฑ์ PMQA ให้หน่วยรับตรวจรับทราบ 4) พัฒนาผู้ตรวจสอบภายในที่ให้มีสมรรถนะในด้านการบริหารตามเกณฑ์ EdPEX และเกณฑ์ PMQA และควรคัดเลือกผู้ปฏิบัติทางด้านการตรวจสอบอย่างบูรณาการอย่างรอบคอบ 5) สื่อสารให้ข้อมูลเกณฑ์ EdPEX และเกณฑ์ PMQA อย่างสม่ำเสมอ โดยเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการตรวจสอบตามเกณฑ์ EdPEX และเกณฑ์ PMQA ประเด็นความเสี่ยงที่ควรต้องได้รับการจัดการทันที และการปรับปรุงแผนการดำเนินงานที่จำเป็น 6) จัดให้มีการฝึกอบรมและใช้เกณฑ์ EdPEX และเกณฑ์ PMQA เพื่อการตรวจสอบอย่างบูรณาการ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับการตรวจสอบภายในตามเกณฑ์ EdPEX และเกณฑ์ PMQA ความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล และเพื่อส่งเสริมให้เกิดการ

ปฏิบัติที่เหมาะสม และ 7) จัดให้มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบตามเกณฑ์ EdPEx และเกณฑ์ PMQA เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือในการดำเนินการตรวจสอบ การสนับสนุนการนำการตรวจสอบตามเกณฑ์ EdPEx และเกณฑ์ PMQA มาปฏิบัติและการพัฒนาความสามารถในการบริหารตามเกณฑ์ EdPEx และเกณฑ์ PMQA ของบุคลากรในหน่วยตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัย

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในการจัดทำแผนการตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องศึกษาหลักเกณฑ์ ระเบียบ วิธีการปฏิบัติที่หน่วยรับตรวจใช้ในการปฏิบัติภารกิจ ด้วยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นมหาวิทยาลัยนาร่องที่ได้นำเกณฑ์ EdPEx และเกณฑ์ PMQA มาใช้เพื่อขับเคลื่อนภารกิจของมหาวิทยาลัยแบบบูรณาการ จำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยตรวจสอบภายในตลอดจนหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยจะต้องปรับแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับการนำเกณฑ์ EdPEx และเกณฑ์ PMQA มาใช้ในการขับเคลื่อนภารกิจของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้เพื่อให้กระบวนการดำเนินงานตรวจสอบมีประสิทธิภาพแล้วยังทำให้ระบบงานของมหาวิทยาลัยสามารถดำเนินงานได้อย่างไม่มีอุปสรรค หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยควรพิจารณาแนวทางในการปรับแผนปฏิบัติงานในหน่วยงาน โดยพิจารณาถึงภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับขับเคลื่อนภารกิจของมหาวิทยาลัยและนำเกณฑ์ EdPEx และเกณฑ์ PMQA มาใช้ ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถเป็นแนวทางในการนำเกณฑ์ EdPEx และเกณฑ์ PMQA มาใช้ในหน่วยงาน โดยหน่วยงานสามารถดำเนินงานดังนี้ 1) กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติงานขององค์กรตามเกณฑ์ EdPEx และเกณฑ์ PMQA และกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสม 2) จัดทำคู่มือการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEx และเกณฑ์ PMQA 3) หน่วยงานจัดให้มีผู้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาส่วนกลาง ในการดำเนินการภายใต้เกณฑ์ EdPEx และเกณฑ์ PMQA ต้องมีชี้แจงให้ความรู้และประสานทำความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานแบบบูรณาการนี้ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบ 4) พัฒนาบุคลากรในหน่วยงานให้มีสมรรถนะในด้านการบริหารตามเกณฑ์ EdPEx และเกณฑ์ PMQA 5) สื่อสารให้ข้อมูลเกณฑ์ EdPEx และเกณฑ์ PMQA อย่างสม่ำเสมอ โดยเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEx และเกณฑ์ PMQA ประเด็นความเสี่ยงที่ควรต้องได้รับการจัดการทันทีและการปรับปรุงแผนการดำเนินงานที่จำเป็น 6) จัดให้มีการฝึกอบรมและใช้เกณฑ์ EdPEx และเกณฑ์ PMQA เพื่อการดำเนินงานอย่างบูรณาการ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEx และเกณฑ์ PMQA ความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล และเพื่อส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติที่เหมาะสม และ 7) จัดให้มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEx และเกณฑ์ PMQA เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือและสนับสนุนในการดำเนินการตามเกณฑ์ EdPEx และเกณฑ์ PMQA และการพัฒนาความสามารถในการบริหารตามเกณฑ์ EdPEx และเกณฑ์ PMQA ของบุคลากรในหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ

ประจำปี 2555

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง (2554) แนวทางการประเมินความเสี่ยง
เพื่อวางแผนการตรวจสอบภายใน. กระทรวงศึกษาธิการ
คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2554) “คู่มือคำอธิบายตัวชี้วัด การพัฒนาคุณภาพการบริหาร
จัดการภาครัฐเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. 2554” (ออนไลน์). สืบค้นจาก :
http://www.opdc.go.th/special.php?spc_id=4&content_id=1164
สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2547) “รายงานฉบับสมบูรณ์ การศึกษาการพัฒนากระบวนการประกัน
คุณภาพสถาบันอุดมศึกษาไทยด้วยกระบวนการเทียบเคียงสมรรถนะ (Benchmarking)”
(ออนไลน์). สืบค้นจาก : [http://www.cuqa.chula.ac.th/Benchmark/Benchmarking_PDF/
Benchmarking_Sum.pdf](http://www.cuqa.chula.ac.th/Benchmark/Benchmarking_PDF/Benchmarking_Sum.pdf)